

## úvodem

7

## balady I

|                                                                       |    |
|-----------------------------------------------------------------------|----|
| JOHN KEATS / La Belle Dame Sans Merci ( <i>Jarmila Urbánková</i> )    | 12 |
| JOHANN WOLFGANG GOETHE / Král duchů ( <i>Jarmila Urbánková</i> )      | 15 |
| HEINRICH HEINE / Lorelei ( <i>František Hrubín</i> )                  | 17 |
| EDGAR ALLAN POE / Annabel-Lee ( <i>Vítězslav Nezval</i> )             | 18 |
| CHARLES KINGSLEY / V písčinách kolem Dee ( <i>Jarmila Urbánková</i> ) | 20 |
| ALEXANDR SERGEJEVIČ PUŠKIN / Rusalka ( <i>Emanuel Frynta</i> )        | 22 |
| MICHAIL JURJEVIČ LERMONTOV / Tři palmy ( <i>Petr Křička</i> )         | 25 |
| NIKOLAUS LENAU / Tři ( <i> Jiří Mulač</i> )                           | 28 |
| JANKO KRÁL / Zabítý ( <i>Vladimír Holan</i> )                         | 31 |
| FRANTIŠEK LADISLAV ČELAKOVSKÝ / Toman a Lesní panna                   | 33 |
| KAREL JAROMÍR ERBEN / Vodník                                          | 36 |

## balady II

|                                                                                           |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| VÍTĚZSLAV HÁLEK / Dražba                                                                  | 43 |
| JOSEF VÁCLAV SLÁDEK / V metelici                                                          | 45 |
| ADOLF HEYDUK / Sirotek na službě                                                          | 47 |
| TRISTAN CORBIÈRE / Plavčík ( <i>Jindřich Hořejší</i> )                                    | 48 |
| ALEXANDR SERGEJEVIČ PUŠKIN / Arion ( <i>Petr Křička</i> )                                 | 49 |
| NIKOLAJ ALEXEJEVIČ NĚKRASOV / Zloděj ( <i>Ždenka Bergrová</i> )                           | 50 |
| JAN NERUDA / Balada tříkrálová                                                            | 51 |
| MARIE KONOPNICKÁ / A když král jel na bojiště ( <i>Vlasta Dvořáková</i> )                 | 54 |
| MARIE KONOPNICKÁ / Hvězdy ( <i>Vlasta Dvořáková</i> )                                     | 56 |
| CHRISTO BOTEV / Chadži Dimitr ( <i>Jan Pilař</i> )                                        | 57 |
| IVAN VAZOV / V zákopech ( <i>Jarmila Urbánková za jazykové spolupráce Dany Hronkové</i> ) | 60 |
| VICTOR HUGO / Na jedné z barikád ( <i>Svatopluk Kadlec</i> )                              | 62 |

## ve vichru utrpení

|                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------|----|
| ARTHUR RIMBAUD / Spáček v úvalu ( <i>Vítězslav Nezval</i> ) | 64 |
| ARTHUR RIMBAUD / Vyjevení ( <i>Hanuš Jelínek</i> )          | 66 |
| NIKOLAUS LENAU / V hospodě ( <i>Jiří Mulač</i> )            | 68 |

---

|                                                                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>ALEKSA ŠANTIĆ</b> / Rukama nelom ( <i>Jarmila Urbánková za jazykové spolupráce</i><br><i>Milady Blažkové</i> ) | 70 |
| <b>CYPRÍAN NORWID</b> / Můj žalm ( <i>Jan Pilař</i> )                                                             | 71 |
| <b>VICTOR HUGO</b> / Nesmyslnost války ( <i>Svatopluk Kadlec</i> )                                                | 72 |
| <b>RAINER MARIA RILKE</b> / Král ( <i>Vladimír Holan</i> )                                                        | 74 |
| <b>JOSÉ ESPRONCEDA</b> / Žebrák ( <i>Vladimír Mikeš</i> )                                                         | 75 |
| <b>JANKO KRÁL</b> / Řemeslník ( <i>Vladimír Holan</i> )                                                           | 80 |
| <b>ROBERT BURNS</b> / Bolest zubu ( <i>Jiří Valja</i> )                                                           | 82 |
| <b>ROBERT BURNS</b> / Vš, kterou jsem spatřil ( <i>Jiří Valja</i> )                                               | 84 |
| <b>NIKOLAJ ALEXEJEVIČ NĚKRASOV</b> / Ukolébavka ( <i>Ždenka Bergrová</i> )                                        | 85 |
| <b>EMILE VERHAEREN</b> / Socha měštáka ( <i>Jindřich Hořejší</i> )                                                | 86 |

## jen dál!

|                                                                     |     |
|---------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>JAROSLAV VRCHLICKÝ</b> / Na sklonku XIX. věku                    | 89  |
| <b>ARTHUR RIMBAUD</b> / Závrať ( <i>Vítězslav Nezval</i> )          | 92  |
| <b>JOSEF VÁCLAV SLÁDEK</b> / Z Českých znělek                       | 94  |
| <b>SVATOPLUK ČECH</b> / Buď práci čest!                             | 96  |
| <b>JAN NERUDA</b> / Jen dál!                                        | 98  |
| <b>ADOLF HEYDUK</b> / Duma v bouři jarní                            | 102 |
| <b>JOSEF VÁCLAV SLÁDEK</b> / Májová                                 | 103 |
| <b>SÁNDOR PETŐFI</b> / Básníci XIX. století ( <i>Kamil Bednář</i> ) | 104 |

## můj sladký kraji

|                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>JAN KOLLÁR</b> / 84. znělka ze Slávy dcery                                                                   | 106 |
| <b>GIOSUÈ CARDUCCI</b> / Vzpomínka ze školy ( <i>Jaroslav Vrchlický</i> )                                       | 107 |
| <b>MICHAIL JURJEVIČ LERMONTOV</b> / Otčina ( <i>Josef Hora</i> )                                                | 110 |
| <b>CHARLES BAUDELAIRE</b> / Té chůvě ( <i>Svatopluk Kadlec</i> )                                                | 111 |
| <b>ALEXANDR SERGEJEVIČ PUŠKIN</b> / Když někdy za městem ( <i>Emanuel Frynta</i> )                              | 112 |
| <b>PENČO SLAVEJKOV</b> / Můj Balkán ( <i>Jarmila Urbánková za jazykové spolupráce Dany</i><br><i>Hronkové</i> ) | 113 |
| <b>ADAM MICKIEWICZ</b> / Akermanské stepi ( <i>Vladimír Holan</i> )                                             | 115 |
| <b>JAN NERUDA</b> / Což nemá blaha                                                                              | 116 |
| <b>JAROSLAV VRCHLICKÝ</b> / Hovor na moři                                                                       | 117 |
| <b>JOSEF VÁCLAV SLÁDEK</b> / Neuměl bych zapomenout                                                             | 118 |
| <b>IVAN FRANKO</b> / Rozjímání ( <i>Ždenka Hanusová</i> )                                                       | 119 |
| <b>ALOIS GRADNIK</b> / Matce ( <i>Jiří Wolker</i> )                                                             | 120 |
| <b>HENRY WADSWORTH LONGFELLOW</b> / Dětem ( <i>Jarmila Urbánková</i> )                                          | 122 |

---

## za trochu lásky

|                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| NIKOLAJ ALEXEJEVIČ NĚKRASOV / Veliká láska ( <i>Ždenka Bergrová</i> )               | 125 |
| PAUL VERLAINE / Slyšte, co sladká píseň pje ( <i>František Hrubín</i> )             | 126 |
| JAROSLAV VRCHLICKÝ / Za trochu lásky                                                | 129 |
| JULIUSZ SŁOWACKI / Kopretiny ( <i>Jarmila Urbánková</i> )                           | 130 |
| FRANCE PREŠEREN / Dva gazely ( <i>Jarmila Urbánková za spolupráce O. Berkopce</i> ) | 131 |
| WILLIAM BUTLER YEATS / Aedh touží snést modré z nebe ( <i>Jarmila Urbánková</i> )   | 132 |
| PAUL VERLAINE / Zlomyslná luna ( <i>František Hrubín</i> )                          | 134 |
| ALEXANDR SERGEJEVIČ PUŠKIN / Noc. Klid a mír... ( <i>Luděk Kubišta</i> )            | 135 |
| ADOLF HEYDUK / Ach, já jsem do Říma až putoval                                      | 136 |
| ALFRED DE MUSSET / Barberinina písnička ( <i>Ždeněk Hobzík</i> )                    | 137 |
| JOHN KEATS / Šťastná necitelnost ( <i>Jarmila Urbánková</i> )                       | 138 |
| GEORG GORDON BYRON / S pláčem a němě ( <i>Jarmila Urbánková</i> )                   | 139 |
| MARCELINE DESBORDS-VALMORE / Elegie ( <i>Ždenka Pavlousková</i> )                   | 140 |
| ELIZABETH BARRET BROWNINGOVÁ / Z Portugalských sonetů ( <i>Jarmila Urbánková</i> )  | 142 |
| ALEXANDR SERGEJEVIČ PUŠKIN / Prořídla oblaka ( <i>Emanuel Frynta</i> )              | 144 |
| WILLIAM WORDSWORTH / Lucie ( <i>Jarmila Urbánková</i> )                             | 145 |
| MIHAIL EMINESCU / K hvězdě ( <i>Vilém Žávada</i> )                                  | 146 |

## nehvězdná hvězda

|                                                                                       |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| HEINRICH HEINE / Nehvězdná hvězda ( <i>František Hrubín</i> )                         | 148 |
| JOSEF SVATOPLUK MACHAR / Sonet o různé tragice                                        | 149 |
| GEORG GORDON BYRON / Don Juan ( <i>Tomáš Vondrovic</i> )                              | 150 |
| ALEXANDR SERGEJEVIČ PUŠKIN / Krasavici, která šňupala tabák ( <i>Emanuel Frynta</i> ) | 152 |
| MIHAIL EMINESCU / Ti naši mladíci ( <i>Vilém Žávada</i> )                             | 155 |
| ADAM MICKIEWICZ / Přípitky ( <i>Erich Sojka</i> )                                     | 156 |
| VÍTĚZSLAV HÁLEK / Vy chlubná ústa Vatikánu                                            | 159 |
| VÍTĚZSLAV HÁLEK / Vystavěl kníže velký hrad                                           | 160 |
| FJODOR IVANOVIČ ŤUTČEV / Zima se rozčiluje ( <i>Jiří Mulač</i> )                      | 161 |
| HEINRICH HEINE / Paní Starost ( <i>Otokar Fischer</i> )                               | 162 |
| CHRISTIAN MORGENSTERN / Na muší planetě ( <i>Jindřich Hořejší</i> )                   | 164 |
| FRIEDRICH SCHILLER / Dělení země ( <i>Jan Kamenář</i> )                               | 165 |
| GIOSUÈ CARDUCCI / Májová ( <i>Jaroslav Vrchlický</i> )                                | 167 |
| JOHN KEATS / Píseň o sobě ( <i>Jiřina Hauková</i> )                                   | 168 |

---

---

## *a sladká vůně divokého kvítí*

|                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| ALFRED TENNYSON / Potok ( <i>Jarmila Urbánková</i> )                               | 173 |
| VICTOR HUGO / Nápis na hrob dítěte na břehu mořském ( <i>Jaroslav Vrchlický</i> )  | 176 |
| JAROSLAV VRCHLICKÝ / Na křídlech větrů                                             | 177 |
| MIHAIL EMINESCU / Călin ( <i>Vilém Žávrada</i> )                                   | 177 |
| PERCY BYSSHE SHELLEY / Alastor neboli Duch samoty ( <i>Jarmila Urbánková</i> )     | 181 |
| MICHAIL JURJEVIČ LERMONTOV / Skalní štít ( <i>Ždenka Bergrová</i> )                | 183 |
| ARTHUR RIMBAUD / Ticho ( <i>Vítězslav Nezval</i> )                                 | 184 |
| NIKOLAUS LENAU / Holandská krajina ( <i>Jiří Mulař</i> )                           | 187 |
| MICHAIL JURJEVIČ LERMONTOV / Na obzoru plachta bílá ( <i>Bohumil Mathesius</i> )   | 188 |
| NIKOLAJ ALEXEJEVIČ NĚKRASOV / Před deštěm ( <i>Ždenka Bergrová</i> )               | 189 |
| ALEXANDR SERGEJEVIČ PUŠKIN / Kdo vlny, kdo vás zastavil? ( <i>Emanuel Frynta</i> ) | 190 |
| PERCY BYSSHE SHELLEY / Egyptský Ozymandias ( <i>Jarmila Urbánková</i> )            | 191 |
| JOSÉ ESPRONCEDA / Převratty světa ( <i>Vladimír Mikeš</i> )                        | 192 |

## *stébla trávy*

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| WALT WHITMAN / Stébla trávy ( <i>Emanuel z Lešehradu</i> ) | 195 |
|------------------------------------------------------------|-----|

## *temná noci! jasná noci!*

|                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------|-----|
| KAREL HYNEK MÁCHA / Noc                                           | 201 |
| ALEXANDR SERGEJEVIČ PUŠKIN / Anděl ( <i>Petr Křička</i> )         | 202 |
| MICHAIL JURJEVIČ LERMONTOV / Sám a sám ( <i>Marie Marčanová</i> ) | 203 |
| JOHANN WOLFGANG GOETHE / Duše světa ( <i>Otokar Fischer</i> )     | 204 |
| JOHANN WOLFGANG GOETHE / Jedno a vše ( <i>Otokar Fischer</i> )    | 206 |
| JOHANN WOLFGANG GOETHE / Příroda a umění ( <i>Kamil Bednář</i> )  | 207 |
| JAROSLAV VRCHLICKÝ / Beethoven                                    | 208 |
| GIACOMO LEOPARDI / Nekonečno ( <i>Kamil Bednář</i> )              | 209 |
| JAN NERUDA / Děj Země je krátce jen vyprávěn                      | 210 |
| CHARLES BAUDELAIRE / Vzlétání ( <i>Svatopluk Kadlec</i> )         | 212 |
| STÉPHANE MALLARMÉ / Tato noc ( <i>Vítězslav Nezval</i> )          | 213 |
| CHARLES BAUDELAIRE / Cesta ( <i>Svatopluk Kadlec</i> )            | 214 |
| JOSÉ ESPRONCEDA / Hoř, plameni ( <i>Vladimír Mikeš</i> )          | 216 |

|                     |     |
|---------------------|-----|
| Poznámky o autorech | 221 |
| Vysvětlivky         | 233 |

---